

การเรียนรู้กับการจำ

ผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมืองบ่นว่าการศึกษาของไทยที่ผ่านมา นั้นเน้นการท่องจำมากเกินไป ทำให้เมื่อจบการศึกษามาแล้ว ทำงานไม่เป็น. เรื่องนี้มีทั้งจริงและไม่จริง. การศึกษาจะต้องเน้นที่ การจำให้ได้ก่อนเพราะเป็นการเรียนขั้นต้น (ตามที่ได้เคยกล่าวถึง ไปแล้วในเรื่อง ระดับการเรียนรู้ของบลูม). ปัญหาคือ เราไม่ได้ สอนให้นักเรียนนักศึกษาจำสิ่งที่ควรจำ และไม่ได้สอนให้เรียนรู้ ในระดับสูงตามหลักการของบลูม. ด้วยเหตุนี้เอง บัณฑิตจำนวนมากจึงทำงานไม่เป็น หรือทำได้แต่ไม่มีคุณภาพ.

เมื่อนักการศึกษาค้นพบว่า การสอนในอดีตเน้นการท่องจำ มากไป ก็เลยเสนอใหม่ว่าจะต้องสอนให้น้อยลง และ เรียนให้มากขึ้น. ปัญหาใหม่ก็คือ การเรียนให้มากขึ้นนั้นจะอย่างไร? ใน คู่มือครูระดับประถมศึกษาชั้นต้น เริ่มบอกให้ครูรู้ว่าเรื่องที่สอนนั้นจะ หาได้จากเว็บไหนบ้าง. เมื่อครูรู้แล้ว ก็นำไปบอกให้นักเรียนรู้ ต่อ. เมื่อนักเรียนรู้แล้ว ครูก็หวังว่านักเรียน จะเปิดอ่าน. แต่การ อ่านแค่นี้คือการเรียนหรือ? การเปิดเว็บมากๆ คือการเรียนรู้มากขึ้นหรือ?

ผมยังไม่คิดว่าใช่. ยิ่งถ้าบอกว่าอ่านแล้วไม่ต้องจำด้วย ตก ลงแล้วเด็กจะได้อะไรกันแน่?

โดยที่สังคมโลกมีนวัตกรรมเพิ่มขึ้นตลอดเวลา, เกิดแนวคิด ใหม่ๆ มากขึ้น, มีเรื่องราวที่จะต้องเรียนรู้และเข้าใจมากขึ้น, ผม กลับคิดว่าเรายิ่งต้องฝึกฝนความสามารถในการจำให้มากขึ้น. แต่, ขณะเดียวกันเราต้องฝึกฝนความสามารถที่จะลืมเรื่องที่เคยจำไป แล้วด้วย. ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเร็วๆ นี้มีการจัดเรียงช่องโทรทัศน์กัน ใหม่ ทำให้เราต้องลืมหมายเลขเก่า และ จำหมายเลขใหม่แทน. ถ้าไม่ต้องการจำ ก็ต้องเขียนหมายเลขช่องใหม่ให้เห็นง่ายๆ.

ก่อนการสอบปลายภาควิชาหนึ่ง อาจารย์ชาวอังกฤษบอก พวกเราว่าสอบครั้งนี้เป็นแบบปิดหนังสือ แต่ไม่ต้องจำสูตรยุ่งๆ หรือ. พอพวกเราเปิดดูข้อสอบ ก็ถึงกับตาค้าง เพราะข้อสอบทุก ข้อต้องใช้สูตรทั้งนั้น. ผมเองก็ไม่ได้จำสูตรมาสอบ จึงต้อง derive สูตรที่ต้องใช้ในระหว่างการสอบนั่นเอง. เพื่อนแซกของผมคนหนึ่งคิดสูตรไม่ออก ก็เลยแอบเปิดหนังสือดู. โชคร้ายที่อาจารย์เห็น

พอดี ผลก็คือถูกไล่ออก! ข้อคิดก็คือ จำเอาไว้เถอะครับ แต่ถ้าจำไม่ได้และต้องใช้เรื่องที่จำนั้น เราก็จะต้องมีวิธีค้นหาเรื่องนั้นมาใช้ได้โดยเร็วและถูกต้องด้วย.

สิ่งสำคัญก็คือ การเรียนรู้นั้นต้องเริ่มด้วยการจำ แต่การจำไม่ใช่การเรียนรู้.